

Posudok oponentky na bakalársku prácu Tomáše Petra

Vatikán v komparaci s jinými Evropskými státy

V predloženej bakalárskej práci sa autor zaoberá zaujímavou témou politického systému Vatikánu a komparuje ho s politickými systémami Luxemburska a Malty. Autor uvádza, že Vatikán je zvláštnym subjektom medzinárodného práva a aj dôvody jeho existencie sú iné ako u krajín s modernými politickými systémami. I preto autor sleduje, v čom sa odlišujú a v čom zhodujú ciele a nástroje Vatikánu s dvoma ďalšími vybranými štátmi (s. 5).

Hypotézy práce sú dve. Za prvé, „Vatikán jako zcela unikátní typ státu plní odlišné funkce od ostatích evropských zemí“ a za druhé „I když Vatikán sleduje v zahraniční, evropské i vnitřní politice odlišné cíle než země zastoupené v EU, využívá k plnění těchto cílů obdobných politických nástrojů jako jiné evropské státy“ (s. 5). V priebehu práce autor vysvetľuje, prečo si vybral práve Maltu a Luxembursko, rozoberá ich politické systémy a v závere dospieva ku konfirmácii oboch hypotéz. Pomerne precízne pracuje i s analytickými nástrojmi, ktoré si v úvode práce vymedzuje. Celkovo je možné konštatovať, že po formálnej stránke je práca zvládnutá a spĺňa požiadavky na tento typ práce kladené.

Problém tejto práce ale leží inde. Autor si síce uvedomuje, že existuje rozdiel medzi Svätým stolcom a Vatikánom a tento fakt zmieňuje na strane 21 (!), nedokáže sa ale v práci s týmto presvedčivo vysporiadať, čím práca zbytočne utrpeľa. Vatikán ako mestský štát nie je suverénnym subjektom medzinárodného práva, pretože podlieha Svätému stolci (napríklad A. Cassese *International Law*, Oxford University Press, 2005, s. 131, dostupné v knižnici FSS). Táto výhrada je veľmi zásadná, pretože podryva vôbec zmysluplnosť autorovej hypotézy. Zatiaľčo prvá hypotéza je v poriadku a autor môže skúmať, aké funkcie Vatikán plní, druhá hypotéza je nesprávna, pretože porovnáva neporovnateľné. V druhej hypotéze musí figurovať namiesto Vatikánu Svätý stolec, pretože len ten je suverénnym subjektom medzinárodného práva. Takže prepojenie oboch hypotéz,

na ktorom autor stavia svoj argument, je nesprávne, pretože sa jedná o dva odlišné subjekty. Vatikán ako (mestský) štát plní určité funkcie, a Svätý stolec, reprezentant katolíckej cirkvi na celom svete, odlišné. V prípade, že by chcel autor komparovať zahranično-politické nástroje Svätej stolice a iných štátov, musel by svoj výber presvedčivo zdôvodniť. V súčasnej práci porovnáva neporovnateľné. Inými slovami, v prípade porovnávaní funkcií štátu musí autor porovnávať moderný štát a Vatikán (to predkladá v tejto Bc práci a výber Malty a Luxemburska zdôvodňuje), v prípade porovnávaní zahraničných aktivít musí porovnávať Svätý stolec a národný štát. Tu nemáme zhodnú podstatu porovnania a tak zrovnanie, prevedené autorom v práci, nie je platné. Je veľká škoda, že takýto základný aspekt autorovi unikol, pritom stačilo siahnuť po akejkoľvek učebnici medzinárodného práva. Ostatne, je zarážajúce, že pri komparácii v medzinárodne politickom kontexte, kde autor právne aspekty zmieňuje, v literatúre takýto zdroj absentuje (autor pracoval iba s kanonickým právom, ktoré tieto aspekty neobsahuje).

Vzhľadom k vyššie uvedeným výhradám navrhujem prácu ako základ obhajoby a navrhujem hodnotenie „C“.